

भागवर गाउँपालिका
कार्यपालिकाको कार्यालय
लमहेलोट, डडेल्धुरा
बुद्धिमत्ता विद्या प्रदान, विकास

भागेश्वर गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ५ भागेश्वर, आषाढ ११ गते, २०७८ साल (संख्या ७)

भाग-२

कृषि तथा पशु सेवा विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति : २०७८।०३।१०
स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित मिति : २०७८।०३।११

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ (२) मा रहेको व्यवस्था अनुरूप कृषि , पशुस्वास्थ्य तथा पशुसेवा विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वय गर्न गाउँसभाबाट यो कार्यविधि बनाइएको छ ।

परिच्छेद १

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

क. यस कार्यविधिको नाम भागेश्वर गाउँपालिका मा कृषि तथा पशु सेवा विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७८ हुनेछ ।

ख. यो कार्यविधि भागेश्वर गाउँपालिका क्षेत्रभरि लागु हुनेछ ।

ग. यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

परिभाषा: विसय बा प्रशङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क. "गाउँपालिका" भन्नाले भागेश्वर गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

- ख. "कार्यालय" भन्नाले भागेश्वर गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय लाई सम्झनुपर्दछ ।
- ग. "समिति" भन्नाले दफा ५ बमोजिम समितीलाई सम्झनुपर्दछ ।
- घ. "समुह" भन्नाले ९ वा सोभन्दा कृषकहरू संगठित भइ साविक जिल्ला कृषिविकास कार्यालय वा जिल्ला पशुसेवा कार्यालय वा गाउँपालिका पशुसेवा शाखा वा गाउँपालिका कृषि शाखामा दर्ता भएका कृषक समुह लाई सम्झनुपर्दछ ।
- ड. "निजि फाम" भन्नाले एकल वा साझेदारी स्वामित्वमा रहि नेपाल सरकारको कुनै निकायमा दर्ता भएको फाम सम्झनुपर्दछ ।
- च. "कृषक" भन्नाले भागेश्वर गाउँपालिकाका कृषक लाई सम्झनुपर्दछ ।
- छ. "शाखा" भन्नाले पशु सेवा शाखा/गाउँपालिकाको कृषि सेवा शाखालाई सम्झनुपर्दछ ।

दृष्टिकोण :

निर्वाहमुखि कृषि तथा पशुपन्छि पालन प्रणालीलाई व्यवसायिक एवं प्रतिश्पर्धात्मक कृषि प्रणालिमा रूपान्तरण गरी दिगो कृषि विकासको माध्यबाट कृषकको जिवन स्तरमा सुधार ल्याउन कृषि तथा पशुसेवा क्षेत्रको दिर्घकालिन दृष्टिकोण रहनेछ ।

परिच्छेद २

उद्देश्यहरू :

- क. कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्व बढाउने
- ख. व्यवसायिकरण तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता विकास गर्ने
- ग. कृषिमा आधारित साना उद्योग विकास गरी रोजगारी आम्दानी वृद्धि गर्ने
- घ. पशुपालन व्यवसायलाई व्यवसायीकरण गर्नकालागी आवश्यक प्रविधि तथा सिपलाई लक्षित बर्ग सम्म पुर्याउन सहयोग स्वरूप अनुदानलाई व्यवस्थित गर्ने
- ड. पशुपालन व्यवसाय अन्तर्गत थप रोजगारीका अवशरहरू सिर्जना गरी आयबृद्धिका साथै जिवनस्तर सुधार गर्ने
- च. पशुपन्छिमा हुने रोगहरूको निदान तथा उपचार गर्ने
- छ. पशुपन्छिमा हुने संक्रामक रोगहरू फैलन नदिने
- ज. स्वच्छ मासु, दुध, अण्डा आदि उत्पादनमा सहयोग गर्ने
- झ. भागेश्वर गाउँपालिकाले लिएको कृषि तथा पशुपन्छि विकास कार्यक्रमहरूको विद्यमान नीति तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने
- ज. पशुपालन व्यवसायबाट उत्पादित पदार्थहरूको गुणस्तरमा सुधार गर्ने र उत्पादन लागतमा न्यूनीकरण गर्ने ।

ग्राम विकास संघ
 कार्यक्रमों का विवरण
 लैगर कोट, डेल्डुरा
 बन्धवन प्रदेश, नवाद

कार्यक्रमहरू

क्र सं	कार्यक्रमहरू	मापदण्ड	संचालन गर्ने सकिने क्रियाकलापहरू	अनुदान सिमा रकम, प्रतिशत																					
१	पशुपन्छि स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन कार्यक्रम (नियमित पशुपन्छि उपचार सेवा)	यस कार्यक्रम बाट यस गाउँपालिका क्षेत्र अन्तर्गत बसोबास गर्नेकृषकहरूको पशुपन्छीहरूको नियमित उपचार तथा परामर्श सेवा उपलब्ध गराइनेछ।	पशुसेवा शाखाले विरामी पशुपन्छिको उपचार, परजिवि नियन्त्रण आदिसेवा सञ्चालन गर्नेछ भागेश्वर गाउँपालिका बाट पशु उपचार कक्ष डिस्प्यान्सरीसञ्चालन हुनेछ। जसका लागि आवश्यक औषधी तथा सामग्री खरिद गरिनेछ। उपचार कक्षबाट मेडिकल उपचार, माइनर सर्जिकल, पशु बन्ध्याकरणप्रयोगशाला (गोबर तथा दुध) परिक्षण	औषधी १००% (कृषकले पशुपन्छी उपचार तथा परामर्श लिए बाफत निम्न लिखित राजमौद्रि तिनु पर्नेछ।) प्रति बाखा-रु.५, प्रति गाईगोह-रु. १५, प्रति भैसी-रु.२५, प्रति पन्छी प्रजाती रु.५, प्रति घोडा-रु.२५, प्रति कुकुर रु.५०, प्रति सुंगुरबंगुर रु. १५, बोका खसि पार्ने शुल्क रु.२५, बहर रागो रु. १००																					
२	अनुदान सहकार्य तथा पशु उत्पादन कार्यक्रम -व्यवसायिक फार्म सुदृढीकरण तथा स्थापान(बाखा,गाई भैसी,कुखुरा,बंगुर)	-बिगत ३ वर्ष सम्म उही प्रकृतिको लागी कुनै पनी निकाय बाट अनुदान नलिएको हुनुपर्ने। -देहायका पशुबस्तुमा तपाशिल बमोजिमको न्युनतम् मापदण्ड पुरा गर्ने गरी माग गर्नु पर्ने।	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>पशु बस्तु</th> <th>न्युनतम् पशु संख्या</th> <th>सम्पत्ति पश्चात हुनुपर्ने</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>बाखा माउ</td> <td>२५</td> <td>४०</td> </tr> <tr> <td>गाई माउ</td> <td>५</td> <td>१०</td> </tr> <tr> <td>भैसी माउ</td> <td>५</td> <td>१०</td> </tr> <tr> <td>माछा</td> <td>१ रो.</td> <td>२ रो.</td> </tr> <tr> <td>बंगुर माउ</td> <td>१०</td> <td>१५</td> </tr> <tr> <td>गाई भैसी</td> <td>१०</td> <td>२०</td> </tr> </tbody> </table>	पशु बस्तु	न्युनतम् पशु संख्या	सम्पत्ति पश्चात हुनुपर्ने	बाखा माउ	२५	४०	गाई माउ	५	१०	भैसी माउ	५	१०	माछा	१ रो.	२ रो.	बंगुर माउ	१०	१५	गाई भैसी	१०	२०	फर्म,कम्पनीहरूले कार्ययोजना बमोजिम निम्न अनुसारको कार्य गर्ने सक्नेछ। -खोर निर्माण,सुधार -मेशिनरी औजार खरिद -दासाँ रोपण बिउ,बेर्ना खरिद -नक्स सुधार,(बोका,रागो बहर वा कृ. ग.) दुवानि -औषधी तथा खोप -क्षमता अभियूदि -विमा तथा जैविक सुरक्षा -पोखरिको क्षेत्र विस्तार,पोखरी निर्माण तथा माछा भुरा खरिद तथा वितरण गर्न सकिने।
पशु बस्तु	न्युनतम् पशु संख्या	सम्पत्ति पश्चात हुनुपर्ने																							
बाखा माउ	२५	४०																							
गाई माउ	५	१०																							
भैसी माउ	५	१०																							
माछा	१ रो.	२ रो.																							
बंगुर माउ	१०	१५																							
गाई भैसी	१०	२०																							
३	पशु सेवा नविनतम् प्रविधि विस्तार अवलोकन भ्रमण तथा तालिम गोष्ठी कार्यक्रम	-अध्ययन अवलोकन मा यस पालिका भित्रका कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणमा संलग्न जनप्रतिनिधी,कर्मचारी,तथा किसान लाई सहभागी गराइनेछ। -तालिम तथा गोष्ठीमा आवश्यक समुहका किसान,व्यवसायिक किसान हरूलाई समय/समयमा किसान छान्टौटगरिने।	किसान हरूको क्षमता विकास हुने,प्रविधी विस्तार हुनेपशु सेवा प्रविधि तथा तालिम कार्यक्रम अन्तर्गत पशुपन्छी पालक, कृषक, उद्यमी, सहकारी समुहहरूलाई निजको आवश्यकता र माग बमोजिमका तालिम तथास्थलगत अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। -अन्तरदेशीय कृषी तथा पशु सम्बन्धी नविनतम् प्रविधी विस्तार अध्ययन अवलोकन भ्रमण गर्न सकिने। -पालिका भित्र स्थल गत तालिम संचालन गर्न सकिने। - किसान हरूलाई जिल्ला भित्र अध्ययन,अवलोकन,भ्रमण, गर्न सकिने।	स्विकृत बजेटको परिधी भित्र कार्ययोजना तयार पारी खर्च गर्न सकिनेछ।																					
४	पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन कार्यक्रम	स्थानिय तहको पशुपन्छी पालन बढी भएको क्षेत्रमा सेवा प्रवाह हुनेछ। प्रति शिविरमा कम्तिमा ४० — ५० घरधुरी लाभांशित हुनुपर्ने सेवा पहुँच बाट बन्धित समुदायमा संचालन गरिने।	शाखाले आवश्यकता र औचित्य अनुसारको विशेषज्ञ टोली लगायत औषधि, भ्याक्सीन, पशु बन्ध्याकरण तथा आन्तरीक तथा वाह्य परिजिवि नियन्त्रणका लागि औषधिवितरण तथा अन्य सामग्रीको व्यवस्थापन गर्नेछ।	स्विकृत बजेटको परिधी भित्र कार्ययोजना तयार पारी कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ।																					

५	नक्ष सुधार कार्यक्रम	पशु नक्ष सुधारकार्यक्रम अन्तर्गत गाई/भैसी र बाखामा नियमित कृतिम गर्भाधान सेवा उपलब्धगराउनका लागि आवश्यक सिमेन(बृद्धि) तरल नाइट्रोजेन र आवश्यक अन्य लजिस्टिक सामग्रीकोव्यस्थापन गरिनेछ साथै पशु पालक कृषकहरूलाई स्थानीय स्तरमा उन्नत राँगों , साठे रबोका वितरण गरी सो बाट प्रजनन गराइ नक्ष सुधार गरिनेछ ।	प्राकृतिक तरिका बाट उन्नत नक्षको पशु प्रजनन गराउनुका साथै कृत्रिमतरिका बाट नक्ष सुधार गरि पशु विकास तथा दुध/मासुमा बृद्धि हुने	गाई ,भैसी, बाखा (बोका वितरण गर्दा व्यक्तिगत फर्ममा कम्तिमा २५ वटा माउ बाखाभएको हुनुपर्नेछ भने समुहमा बोका वितरण गर्दा प्रति सदस्य ५ वटा माउ बाखा भएको हुनुपर्नेछ । कम्तिमा १० जना सदस्य भएको समुह मा बोका वितरण गर्न सकिनेछ)
६	पशु आहारा विकास कार्यक्रम	पशु आहारा विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पशु पालका कृषकहरूलाई हरीयोधाँसमा आधारित पशु पालनमा प्रोत्साहन गरिनेछ । नियमित हरियो धाँस उत्पादनका लागिसिजना अनुसारका हिउँदे , बोंचे, बहुबर्षे धाँसका वितु , बेर्ना सेट तथा डालीधाँसका गोटा वितरण गरिनेछ	बाहै महिना हरियोधाँस उत्पादन गर्नेका लागि लागत सहभागितामा धाँसको वितु उपलब्ध हुनेछ ।	पशुपालक कृषक लाई बोटा ,बिउ,बेर्ना वितरण
७	पशु पन्ची तथा पशु जन्य पदार्थको बजारिकरण	पशु पन्ची जन्यपदार्थको बजारीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत यस गाउँपालिका लागयत अन्य सरोकारबालानिकायहरूमा नियमानुसारदर्ता भइसंचालनमा रहेका पशुजन्य उत्पादन दुध, फुल र मासुको विविधिकरण तथा बजारीकरण माटेवा पुग्ने खालका कार्किमहरू नीजि सहकारी साझेदारी अनुशार पचास/पचास प्रतिशतकोलागत सहभागीतामा संचालन गरिनेछ । यस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्नेका लागि एकाईसवा तिस दिन अवधि सम्मको सूचना प्रकाशित गरी प्रस्ताव आहान गरिनेछ ।	पशुपन्ची आहारामा विकास गर्न सकिने	यस्ता कार्यक्रमहरूसंचालन गर्नेका लागि एकाईस वा तिस दिन अवधि सम्मको सूचना प्रकाशित गरीप्रस्ताव आहान गरिनेछ ।
८	बंगुरपालन प्रवर्धन कार्यक्रम	फर्म,उद्यमी ले कम्तिमा ५ वटा माउ बंगुर पालन गर्न सक्ने वा गरेको लाई प्राथमिकता दिन सकिनेछ । तथा समुहमा प्रति सदस्य २ वटा माउ बंगुरपालन गर्न सक्ने वा पालन गर्दै आएको समुह लाई प्राथमिकता दिन सकिनेछ । बंगुरपालन कृषकहरूलाई खोर निर्माण तथा सुधार, मेसनरी औजार, नक्षसुधार, औषधि तथा खोप , उन्नत तथा स्थानीय जातका बंगुरका पाठापाठी वितरण,क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।	स्वरोजगार सिर्जना हुने,मासु उत्पादमा बृद्धि हुने	बंगुरपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम प्रयोजनका लागी खोर निर्माण कार्य पुरा गरी बंगुरपालन शुरू गर्न तयारी भएको किसान तथा समुह हुनुपर्ने ।फर्मको लागी कम्तिमा ५ वटा माउ र समुहमा कम्तिमा प्रति सदस्यले २ वटा माउ बंगुरपालन गर्नु पर्नेछ । (बंगुरका पाठापाठी वितरणमा १००%,भौतिक निर्माण तथा मेशिनरी समाप्तिमा ५०%,नक्ष सुधारमा ५०%,आहार व्यवस्थापनमा ५०%अनुदान दिन सकिनेछ ।)

विभिन्न शिर्षकमा कार्यालय बाट प्रदान गरिने अनुदान प्रतिशत/अनुदान रकम

क्र.स.	अनुदान प्रदान गरिनेशिर्षकहरू	अनुदान प्रतिशत%	अधिकतम अनुदान प्रतिशत
१	पशु नक्ष सुधार कार्यक्रम (साँढे,थुमा,बोका,राँगो)	५०-१००	लागत इष्टिमेट

तथा कार्यक्रम
बजेट अनुसार

२	घासँको बिउ, बोटा, सिलिप, सेट्स वितरण	८०	तथा कार्यक्रम बजेट अनुसार
३	पशुपन्धी तथा मत्स्य सम्बन्धी ढुवानी	१००	
४	पशुपन्धी खोर, गोठ सुधार, सुद्रिफिकरण, फर्म जैविक सुरक्षा	५०	
५	मासु पसल सुधार, डेरी पसल सुधार सहयोग कार्यक्रम	५०	
६	१५ हजार भन्दा कम पर्ने पशुपन्धी तथा मत्स्य सम्बन्धी औजार खरिद तथा वितरण (च्यापकटर, ड्रिकर, फिडर, काउ म्याट, आदी	७५	
७	पशुपन्धी तथा मत्स्य यान्त्रिकरणमा सहयोग	५०	
८	महामारी जन्य पशु रोग नियन्त्रण, परजिवि नियन्त्रण कार्यक्रम	१००	
९	मत्स्य पोखरी निर्माण कार्यक्रम	५०	
१०	पशु आहारा विकास कार्यक्रम नर्सरी निर्माण	७५	

भागेश्वर गाउँपालिका

कृषि शाखाको कार्यक्रम संचालन कार्यविधी

सि.नं.	कार्यक्रमहरू	कार्यान्वयन विधी	हुन सक्ने उपलब्धी	सुचक
१	मसला विकास कार्यक्रम	व्यवसायिक फर्म, कृषक समुह सहकारीबाट वैठकको निर्णय भई आएका व्यक्ती, समुह सहकारी भौगोलिक क्षेत्र अध्ययन गरी व्यवसायिक मसला खेती गर्ने इच्छुक कृषकलाई ५० % अनुदानमा मसला विउ वितरण तथा प्रविधी विस्तार	व्यवसायिक मसला खेती बाट कृषकको आयस्तर वृद्धी हुनुको साथै मसला वालीमा गाउँपालिका आत्मनिर्भर बन्न आधार निर्माण हुने	एक क्लेष्टरमा मसला खेती गर्नु पर्ने, कृषक, कृषक समुहको ५०% लगानी गर्न मन्जुरहुनु पर्ने, प्रगती विवरण पेश गर्नु पर्ने
२	नियमित संचालन हुने कार्यक्रमहरू (वाली कटानी, तरकारी मिनिकिट वितरण, कृषि विकास एलाईन्स वैठक)	गाउँपालिकाबाट स्वीकृत कार्यक्रम संचालन तथा छनौट को लागी गा.पा. अध्यक्षता मा कृषि विकास समितिको वैठक बसी कार्यक्रम संचालन स्थल छनौट गरी वालीको उत्पादकत्व अवस्था पत्ता लगाउने, दुर्गम वस्तीहरू तिर तरकारी खेतीको विस्तार गर्नको लागी तरकारी मिनिकिट वितरण गर्ने	सन्तुलित किसिमले कार्यक्रम वाडफाड तथा उपलब्धी मापन हुने	निवेदन संकलन गर्ने, वैठक बसी कार्यक्रम वाडफाड गर्ने, सबै वडाहरूबाट तथ्याङ्क संकलन गर्ने

३	कृषक क्षमता विकास तथा अभिवृद्धि कार्यक्रम	<p>व्यवसायिक फर्म, कृषक समुह सहकारीबाट वैठकको निर्णय भई आएका व्यक्ती, समुह सहकारी भौगोलिक क्षेत्र अध्ययन गरी सम्भाव्य योजना तथा नविनतम प्रविधि विस्तार का लागी इच्छुक कृषकलाई मागको आधारमा तालिम प्रदान गरी क्षमता विकास गर्ने</p>	<p>कृषकहरूका खेतीपाती सम्बन्धी समस्या समाधानको लागी नविनतम प्रविधिको विस्तार भई उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने</p>	<p>कृषकहरू वाट निवेदन संकलन गरी तालिम संचालन गर्ने</p>
४	५०% अनुदानमा तरकारी वित्रु, कृषि सामग्री वितरण गर्ने	<p>व्यवसायिक फर्म, कृषक समुह सहकारीबाट वैठकको निर्णय भई आएका व्यक्ती, समुह सहकारी भौगोलिक क्षेत्र अध्ययन गरी व्यवसायिक रूपमा खेती गर्ने इच्छुक कृषकलाई ५० % अनुदानमा आलु तरकारी मसला वित्रु, साना कृषि सामग्री र मौरीपालन सामग्री, मेटलविन वितरण तथा प्रविधि विस्तार</p>	<p>व्यवसायिक कृषकलाई ५०५ अनुदानमा सामग्री, वित्रु वितरण गरी कृषि व्यवसाय प्रती उत्प्रेरणा प्रदान गरी व्यवसायिकता तर्फ उन्मुख गराउने</p>	<p>कृषकहरू वाट निवेदन संकलन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने</p>
५	साना सिचाई निर्माण मर्मत संभार क) कुलो निर्माण ख) प्लाष्टिक पोखरी ग) सोइल सिमेन्ट पोखरी	<p>तरकारी, फलफुल, खाद्यान्न वाली खेती गरेको क्षेत्रमा पानिको स्रोतको आधारमा कुलो निर्माण गर्ने, पानिको स्रोत खेत गएको संकलन गरी तरकारी फलफुल खेती पुर्वाधार निर्माण गर्ने</p>	<p>सिचाई अभाव भएको ठाउ सिचाई सुविधा विस्तार गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने</p>	<p>कृषकहरू वाट निवेदन संकलन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने</p>
६	वाली संरक्षण सेवा	<p>गाउपालिका भित्रका कृषकहरूको खेतवारीमा देखिएका रोगकिरा नियन्त्रण तथा रोकथामको लागी किटनासक, दुसिनासक, द्रयाप, जैविक विषादी वितरण, महामारी क्षेत्रमा प्लानट विलनिक तथा आकस्मिक वाली संरक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने</p>	<p>कृषकको खेतवारीमा रोगकिरा वाट हुने क्षती न्युनिकरण गरी कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने</p>	<p>कृषकको सुचनानुसार क्षती ग्रस्त क्षेत्रमा कार्यक्रम संचालन गर्ने</p>
७	कृषि यन्त्र वितरण ७५% अनुदानमा	<p>कृषकहरूमा नया प्रविधिको विस्तार गरी कृषि कार्यमा सहजता तथा सरलता ल्याई कम श्रम र लागतमा बढी उत्पादन लिन ७५% अनुदानमा कृषि यन्त्र वितरण गर्ने</p>	<p>कृषकहरूलाई कृषि यन्त्र वितरण गरी कृषि कार्यमा सरल तथा सहजता, कम श्रम सिपको प्रयोग गरी बढि भन्दा बढी फाइदा लिने</p>	<p>कृषकहरू वाट निवेदन संकलन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने</p>

८	वागवानी विकास कार्यक्रम हिउदे तथा वर्षे फलफुल वगान विस्तार ५०% अनुदानमा विरुद्ध वितरण	व्यवसायिक फर्म, कृषक समुह सहकारीबाट वैठकको निर्णय भई आएका व्यक्ती, समुह सहकारी भौगोलिक क्षेत्र अध्ययन गरी व्यवसायिक फलफुल खेती गर्ने इच्छुक कृषकलाई ५० % अनुदानमा फलफुल विरुद्ध वितरण तथा प्रविधि विस्तार	हिउदे तथा बर्खे फलफुल वगान विस्तार हुने, कृषकको आयमा वृद्धि हुने, कृषि पर्यटनको विकास हुनेछ	एक क्लष्टरमा मसला खेती गर्नु पर्ने, कृषक, कृषक समुहको ५०% लगानी गर्न मन्जुरहुनु पर्ने, प्रगती विवरण पेश गर्नु पर्ने
९	प्राङ्गारिक तरकारी खेती प्रवर्धन कार्यक्रम	व्यवसायिक फर्म, कृषक समुह सहकारीबाट वैठकको निर्णय भई आएका व्यक्ती, समुह सहकारी भौगोलिक क्षेत्र अध्ययन गरी व्यवसायिक प्राङ्गारिक तरकारी खेती गर्ने इच्छुक कृषकलाई भकारो सुधार कार्यक्रम अनुदान, वनस्पतिक विषादी निमिण तालिम, जैविक विषादी, गड्ढौला मल वितरण	वढ्दो रसायनिक विषादी प्रयोग कार्य लाई न्युनिकरण गरी प्राङ्गारिक तरकारी खेती प्रवर्धन गरिनेछ	एक क्लष्टर तोकी व्यवसायिक रूपमा रसायनिक विषादि मुक्त तरकारी उतपादन गर्ने
१०	युवा लक्षित कार्यक्रम	व्यवसायिक तरकारी खेती तर्फ उन्मुख गर्नको लागी वेरोजगार युवाहरुलाई क्लष्टरमा कृषि सामग्री वितरण तथा रु ४०००० सम्म अनुदान दिने	वेरोजगारी समस्या समाधानको लागी युवाहरुलाई कृषि कार्यीतर अग्रसर गराउने	युवा लक्षित कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने

परिच्छेद - ३

अनुदान सहकार्य कार्यक्रम र पशु उत्पादन कार्यक्रमको छानौट प्रक्रिया तथा कार्यक्रम संचालन विधि
५.१ व्यवस्थापन तथा प्राविधिक समिति

यस गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने पशु सम्बन्धी कार्यक्रमलाई व्यवस्थित तबरले संचालन र कार्यान्वय गर्ने निम्न अनुसारको ९ सदस्यीय गाउँपालिका स्तरीय पशु विकास कार्यदल रहनेछ । साथै यस समितिमा आवश्यक परेमा जनप्रतिनिधि तथा सरोकारबाला ३ जना सम्म आमन्त्रीत गर्न सकिनेछ ।

अध्यक्ष: गाउँपालिका प्रमुख(अध्यक्ष)

सदस्य: गाउँपालिका उपाध्यक्ष

सदस्य: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सदस्य: आर्थिक विकास समिति संयोजक

सदस्य: योजना शाखा प्रमुख

सदस्य: कृषि शाखा प्रमुख

सदस्य: प्रविधिक शाखा प्रमुख

सदस्य: लेखा शाखा प्रमुख

सदस्य सचिव: कृषि/पशु सेवा शाखा प्रमुख

५.२ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन :

संचालीत कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन पालिका स्तरीय पशु विकास कार्यदल तथा अन्य सरोकारबालाहरू बाट गरिने छ

५.१ कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

१. कार्यक्रमको कार्यक्षेत्र भागेश्वर गाउँपालिकाको सबै वडाहरूका कृषक, कृषक समुह, पशुपन्थी फम, कृषि समिति, कृषी सहकारी आदि

२. कार्यक्रम सञ्चालन भागेश्वर गाउँपालिकाले अनुसुची १ बमोजिम पन्थ/एकाइस वा तिस दिनको म्याद राखी प्रस्ताव आह्यावानको सूचना प्रकाशन गर्नेछ वा स्थानीय पत्रपत्रीका स्थानीय रेडियो एफ.एम र सामाजिक सञ्जाल, वेबसाइट बाट सूचना प्रवाह गरिनेछ ।

३. कृषक, कृषक समुह, समिति, फार्म, सहकारी संस्थाहरूले अनुसुची २ बमोजिम को संक्षिप्त कार्ययोजनाको प्रस्तावना सहित अनुसुची ३ बमोजिमको ढाचाँमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

४. प्रस्तावनामा कृषक, कृषक समुह, फार्म, कृषि समिति, कृषि सहकारीहरूले शाखा वा बडामा प्रस्तावना रितपूर्वक तोकिएको समयावधि भित्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

५. वडा कार्यालयमा वा शाखामा आएका आवेदनहरू शाखाले संकलन गर्नेछ ।

६. यसरी पर्न आएका संक्षिप्त कार्ययोजना प्रस्तावना सहितको मुल्यांकन अनुसुची ४ बमोजिम हुनेछ ।

७. प्रस्ताव पेश गर्ने अनुदानग्राहीहरुको फल्ड अनुगमन सम्बन्धी स्तरथलगत निरीक्षण शाखाका कर्मचारीहरुले गर्नेछ ।

८. बुदाँ नं ६ बमोजिम छनौट भएका कृषक, कृषक समुह, फाम, कृषि समिति, कृषि सहकारीहरुले अनुसुची - ५ बमोजिम समझौता हुनेछ ।

५.३ प्रचलित कानुन लागु हुने :

पशु सेवा विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको सम्बन्धमा प्रचलित ऐन, कानुनमा (संघीय र प्रादेशिक) उल्लेख भएको सोहि बमोजिम तथा उल्लेख नभएको कार्यक्रमको हकमा यसै कार्यविधि बमोजिमको कार्यान्वयन हुनेछ । साथै गाउँपालिका बाट यस अधि पशु सेवा विकास सम्बन्धि संचालन भए गरेका कार्यहरु समेत यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिने छ ।

५.४ कार्यविधि संसोधन तथा परिमार्जन :

गाउँकार्यपालिकाले यस कार्यविधिमा समय सापेक्ष आवश्यक परिमार्जन एवं गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - ४

खारेजी र बचाउ

खारेजी र बचाउ : यस अधि का आ.ब हरुमा गाउँसभाबाट स्वीकृत पशु सेवा सम्बन्धी संचालन भएका कार्यहरु समेत यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसुचि - १

कृषी तथा पशु सेवा कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी सुचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति:

आ.व. ..... को स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार "....."
बमोजिम तपशिलका कार्यक्रम संचालन गर्न इच्छुक कृषक समुह/सहकारी संस्था/समितिहरूले यो सुचना
प्रकाशित भएको मितिले .... औँ दिन (.....) गते सम्म कार्यालय समय भित्र निवेदन दर्ता गर्नु
हुन आहान गरिन्छ। साथै रित नपुगेका वा म्याद नाधी प्राप्त हुन आएका निवेदनहरू छनौटका लागी
समावेश नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ।

कार्यक्रमहरू

१.

आवश्यक कागजातहरू

१. अनुसुची ३ बमोजिम सहकार्यका लागी रु. १० को हुलाक टिकट टासँ गरेको निवेदन।
२. अनुसुची २ बमोजिम तोकिएको संक्षिप्त ढाचाँमा तयार पारिएको प्राविधिक र आर्थिक प्रस्ताव।
३. सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस।
४. समुह/सहकारी संस्था वा समितिहरूले यस भागेश्वर गाउँपालिका तथा सम्बन्धित निकायमा दर्ता नविकरण गरको
प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि।
५. कार्यक्रम संचालन वर्ष अधिको कर चुक्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि।
६. विगतमा अनुदान नपाएका सेवाग्राहीहरू लाई प्राथमिकता दिइनेछ।

निवेदन र संक्षिप्त व्यवसायिक कार्ययोजनाको ढाचाँ तथा कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया यस भागेश्वर गाउँपालिकाको बेबसाट
www.bhageshwormun.gov.np पनि डाउनलोड गर्न सकिने छ वा सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट पनि प्राप्त गर्न सकिने
छ। अन्य थप जानकारीका लागी फोन नं. ९७४८७२८०३९ / ९८२९६९५९६८ मा सम्पर्क अनुरोध गरिन्छ।

अनुसूची - २
संक्षिप्त कार्ययोजना

१. व्यवसायको परिचय:-
२. कार्यक्रम शुरु हुने मिति:-
३. कार्यक्रम सम्पन्न हुने मिति:-
४. लक्षित बर्ग र सम्भावित रोजगारीको विवरण:-
५. व्यवसायको आधारभूत विवरण

क्र.स.	संचालित व्यवसायको नाम	व्यवसाय बाट उत्पादन हुने मुख्य मुख्य बस्तु	उत्पादन हुने बार्षिक परिमाण	बार्षिक कारिबार रकम	व्यवसाय बाट सिर्जित रोजगार विवरण

६. संचालन गरिने क्रियाकलाप र लागत साझेदारीको विवरण:

क्र.स.	क्रियाकलाप	इकाई	परिमाण	दर	जम्मा	लाभग्राही तर्फको साझेदारी रकम रु.	स्थानिय तहको साझेदारी रकम रु.

अनिसुचि - ३

हुलाक टिकट

कार्यक्रम संचालनको लागी निवेदन पत्र

मिति

श्रीमान कार्यालय प्रमुख ज्यु।

भागेश्वर गाउँपालिका, डडेल्धुरा

बिषय:-

महोदय,

यस पालिकाको मिति ..... गतेको प्रकाशित सुचना अनुसार यस समुह/समिति/सहकारी संस्थाले ..... कार्यक्रम संचालन गर्न निम्नानुसारको कागजात सहित निवेदन गरेका छौं। कार्यक्रममा संचालनका लागी प्राप्त रकमको दुरुपयोग नमर्ने प्रतिबद्धता व्यत्त गर्दछौं।

संलग्न कागजातहरू:

१. समुह/सहकारी/संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्र र सहकारी संस्थाको हकमा कृषि/पशुपालन/दुर्घट व्यवसाय संचालन गर्ने उद्देश्य खुल्ने कागजातको प्रतिलिपिहरू
२. समुह/समिति/सहकारी संस्थाले कार्यक्रम संचालन गर्ने निर्णयको प्रतिलिपि
३. समुह/समिति/सहकारी संस्थाका सदस्यहरूको नामावली
४. वडा कार्यालयको सिफारिस

अनुसंचि - ४
मुल्यांकन सम्बन्धी

लागत साझेदारीमा पशुपन्धी प्रवर्द्धन कार्यक्रममा सहभागिताका लागी साझेदार छनौटका
आधारहरु

समुहको नाम:

ठेगाना:

समुहको अध्यक्षको नाम:

सम्पर्क नं.

	मुल्यांकन गर्ने आधारहरु	अधिकतम पुर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	स्थानको उपयुक्तता (सामाजिक, भौगोलिक एवं वातावणीय दृष्टिकोणले सम्भाव्यता)	५		
२	पुर्वाधार विकास एवं विकासका सम्भावनाहरु	५		
३	आवेदक समुह/सहकारीका कमितिमा पनि आधा सदस्यले हाल सम्म पनि पशुपालन गरिरहेको भए	१०		
४	बजार तथा बजारिकरणको सहजकता	१५		
५	विगत २ वर्ष देखी पशुपालन व्यवसाय (दर्तावाल) गरिएको भए	१५		
६	१ वर्ष वा सो भन्दा कम भए	१०		
७	पेश गर्नको संक्षिप्त कार्ययोजना र कार्ययोजनामा प्रस्ताव गरको साझेदारी रकम	१०		
८	जैविक सुरक्षा तथा वातावरणिय अवस्था	५		
९	समुह समिति सहकारीमा रहेका दलित जनजाति तथा सिमान्तकृत कृषकहरु, बिदेशबाट फर्किएका युवाहरुको संख्या	१५		
	जम्मा प्राप्ताङ्क	१००		

अनुसूचि - ५

द्विपक्षिय समझौता पत्र

भागेश्वर गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष ..... को स्विकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार
..... कार्यक्रम संचालन गर्न भागेश्वर गाउँपालिकाको कार्यालय ,
बगरकोट (यसपछी प्रथम पक्ष भनिने), र श्री .....
..... (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने) बिच तपशिल बमोजिमका शर्तहरु परिपालन गर्ने
गरि त्रिपक्षिय समझौता गरी दियौं/लियौं।

तपशिल

१. प्रथम पक्ष ..... कार्यक्रमको लागि विनियोजित रु. ..... । -
मध्ये दोस्रो पक्षसार्ग रु. ..... बराबरको रकम साझेदारी गर्नेछ ।
२. दोस्रो पक्षले साझेदारी बाफतको बाँकी रकमको व्यवस्था गरी डडेल्धुरा जिल्ला
भागेश्वर गाउँपालिका नं. वडाको ..... भन्ने स्थानमा यसै आर्थिक
बर्षको अंसार महिनाको १५ गते सम्ममा कार्यक्रम सम्पन्न गर्नुपर्नेछ ।
३. दोस्रो पक्षले प्रथम र दोस्रो पक्ष समक्ष पेश गरेको स्विकृत संक्षिप्त कार्ययोजना
बमोजिमका सम्पुर्ण कार्यहरु प्राविधिक मापदण्ड/नर्मसको अधिनमा रहि सम्पन्न गर्नेछ ।
४. कार्यक्रम संचालनका लागी आवश्यक निर्माण सम्बन्धि डिजाइन, इष्टिमेट, सुपरभिजन, बिल
भर्पाइ र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लगायतका कार्यहरु तथा निर्माण, खरिद, दुवानि, संचालन
र जग्गाको व्यवस्था आदि दोस्रो पक्षले गर्नेछ ।
५. दोस्रो पक्षले सुरुमा आफ्नो तर्फको लगानिबाट सम्पन्न भएको कामको नियमानुसारको
बिल भर्पाइ, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र आवश्यक अन्य कागजात सहित भुक्तानिका लागी
प्रथम पक्ष समक्ष पेश गरे पश्चात स्थलगत प्राविधिक प्रतिवेदनको आधारमा मनासिव
ठहरे प्रथम पक्षले बैंक खातामा एकमुष्ठ भुक्तानि दिनेछ ।
६. मान्यता प्राप्त प्राविधिकले तयार गरेको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र स्थलगत प्राविधिक
प्रतिवेदन को आधारमा मनासिव ठहरे दुई बराबर किस्ता वा सम्पुर्ण कार्य सम्पन्न
भएमा एकै किस्ता समेत साझेदारी रकमको भुक्तानि बैंक खाता मार्फत गर्नेछ ।
कार्यक्रम सम्बन्धी प्राविधिक सेवा टेवा समन्वय र सहजिकरण प्रथम पक्षले गर्नु
पर्नेछ ।
७. प्रथम पक्षले कुनै पनि बखत संचालित कार्यको अनुगमन/निरिक्षण गरी समझौता
मुताविक कार्य भए/नभएको हेर्ने र आवश्यक सल्लाह सुझाव दिन सक्नेछ ।
८. कार्यक्रम संचालनका दौरान वा सम्पन्न भए पश्चात को संचालन मर्मत सम्भार
व्यवस्थापन, जोखिम र दिगोपनाका लागी गरिने कार्यहरु तथा अप्रत्यासित रूपमा श्रजित
सबै प्रकारका दायित्व र जिम्बेवारी दोस्रो पक्षको हुनेछ ।
९. दोस्रो पक्षले चौमासिक रूपमा कार्यक्रमको प्रगति उपलब्धि एवं कारोबार सम्बन्धी
विवरण हरु स्थानिय तहको पशु सेवा शाखामा अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउनु
पर्नेछ ।

१०. कार्यक्रम संचालनको क्रममा कुनै बिबाद आएमा दुबै पक्षको अस्ति समझदारीमा समाधान गरिने छ ।

११. प्रस्तावित कार्यक्रम संचालन गरिएको स्थानमा सहयोगि निकायको नाम सहित विस्तृत विवरण उल्लेख गरि दोश्रो पक्षले अनिवार्य बोर्ड राख्नु पर्ने छ ।

१२. खरिद भएका पशु बस्तुहरुको अनिवार्य रूपमा बिमा गर्नुपर्ने छ ।

दोस्रो पक्षको तर्फबाट

हस्ताक्षरः

नामः

पदः

कार्यालयः

संस्थाको छापः

छापः

प्रथम पक्षको तर्फबाट

हस्ताक्षरः

नामः

पद

कार्यालयः

छाप

रहोबर

हस्ताक्षर

नामः

पदः

इति सम्बत ..... साल ..... महिना ..... गते रोज ..... शुभम्

।

आज्ञाले

हर्ष बहादुर रोका

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भागेश्वर गाउँपालिका